

REZERVATI ZA LJUDI? NE, HVALA!

Vsebina

Klimatske spremembe – mit ali realnost?	4
Tečaji varnega dela z motorno žago in tečaji varnega dela s traktorjem v gozdu	8
Inovativen gorilni sistem	9
Cene gozdarskih storitev v Sloveniji	10
Lesna biomasa iz zavarovanih območij – primer Krajinskega parka Pivška presihajoča jezera	13
Nova krožna žaga za več varnosti	14
Hlude na kolesa	16
Lahko duglazija nadomesti smreko?	20

Letošnji teden gozdov je posvečen zdravju ljudi v povezavi z gozdnim prostorom. Gozd je nedvomno eden bolj »zdravih« ekosistemov, ko govorimo o počutju ljudi, uživanju v naravi in sproščanju telesa in duha. V Sloveniji je gozd v večjem delu v zasebni lasti, tudi v primestnih in celo mestnih območjih. Lastništvo gozda pri nas seveda ni kategorija, ki bi lahko preprečila vsakršno udejstvovanje javnosti v gozdu. Ko sem se lani sprehajala po rimskih gričih, posejanih z vilami, ob katerih ne manjka zelenja, sem želela poiskati bližnjico, da mi ne bi bilo treba hoditi po ozkih in zavitih cestah. Kmalu sem ugotovila, da je to nemogoče, saj je zasebna posest strogo varovana, z visokimi ograjami, psi in morda še čim ali kom. Pravzaprav je podobno tudi pri nas, če se človek zapelje v mariborski Tomšičev drevo-red ali ljubljansko Rožno dolino. Komu pride na misel, da bi preprosto ubral bližnjico med intimo mestnih vrtov? Vzporednice z gozdnim prostorom so morda pretirane, a k njim me je napeljal zadnji predlog Zakona o ohranjanju narave, ki ga državnemu zboru predlaga pristojno ministrstvo. Vsebina je pestra, od splošne amnestije za vožnjo s kolesi po utrjenih poteh do tega, da »nihče nima pravice omejevati ali pogojevati dostopa do delov narave za namen obiskovanja in ogledovanja, četudi uredi del narave in ureditev vzdržuje ...«. Vrhunec »strokovnega« nakladanja, ki bo seveda imelo posledice, če (in upam da res ne) ta predlog zakona prestane obravnavo v parlamentu in bo sprejet, je določba, ki ureja odškodnine za škodo, ki jo je povzročila divjad zavarovanih vrst. Če torej divjad povzroči škodo v treh zaporednih letih in ta škoda presega višino treh povprečnih bruto plač, mora oškodovanec »obvarovati svoje premoženje z dodatnimi načini zaščite ...« in tako naprej. Ob branju tega predloga mi je prišlo na pamet, da bi verjetno bilo najceneje ljudi v območjih strogo varovane narave zaščititi, vse ostalo pa prepustiti naravi. Tako zavarovani in po možnosti še subvencionirani prebivalci bi potem imeli možnost opustiti dejavnost kmetovanja in drugega gospodarjenja. Nastali bi nekakšni kibuci, ki bi jih oskrbovali naravovarstveniki, razne civilne družbe in nevladne organizacije, ki bodo odslej imele vso besedo na teh območjih. Težava je seveda v tem, da se ta območja širijo, da zavarovane zveri nezadržno hitijo proti naši severni meji, kjer je tudi kmetijstvo in gozdarstvo v kombinaciji s turizmom (še) pomembna dejavnost. Mimogrede sem našla tudi poročilo naše pokojninske zavarovalnice, ki pravi, da je kmečkih zavarovancev le še za vzorec. Kmečki zavarovanci smo bili že v času Juge posebna rasa. V zdravstvenih domovih so nas prepoznali po zelenih zdravstvenih izkaznicah, ki so že vnaprej zahtevale drugačno obravnavo pacienta, da ne govorim o rasnem razlikovanju med mularijo v čakalnici. Po statistiki ZPIZ, ki je zabeležena v zadnjem letnem poročilu, se je število kmetov – zavarovancev zmanjšalo z 8.731 leta 2009 na 4.890 kmetov v letu 2018. Seveda obstaja možnost, da so nekateri zavarovani kot zasebniki ali prostovoljni zavarovanci. Tudi število prostovoljnih zavarovancev je od leta 2009 do leta 2018 padlo z dobrih 21.000 na dobrih 8.000. Če sklepamo iz teh števil, se ljudje na kmetijah starajo. Domnevamo lahko, da smo na kmetijah v zadnjih desetih letih pridelali kakšnih 4.000 novih kmečkih upokojevcev. Novih ni ali pa jih je zelo malo. So zaposleni in zavarovani drugje, prostovoljno zavarovani, brezposelni? Vsekakor upravičeni do posebne obravnave, zlasti ko govorimo o strogih režimih, ki nam grozijo. A turbo kapitalizma ljudje ne zanimajo. Sploh pa ne ljudje z obrobja, ženske, ki nimajo nobenega socialnega varstva, so stare, slabo mobilne, starci in navsezadnje mladci, ki jih je zdavnaj povozil čas in bodo morda na starost osamljeni nekje sredi ničesar. Vse floskule v smislu razvoja, spodbujanja, inovativnega ustvarjanja, ki so zapisane v raznih resolucijah, nimajo nobenega pomena, če ne upoštevamo osnovnega načela delovanja družbe: to je spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Če komu ni jasno – med njimi sta tudi pravica do zasebne lastnine in pravica do življenja. Ponižujoče prakse, kakršne so zapiranje ljudi v rezervate, naj raje ostanejo v ameriških filmih.

Želim vam lepe počitnice!

Veronika Valentar

Izdajatelj:
KMETIJSKA ZALOŽBA, d.o.o.
Stari trg 278,
2380 Slovenj Gradec

Glavni urednik: mag. Andrej GOLOB
Odgovorna urednica: Veronika Z. VALENTAR
Stalni sodelavci: mag. Marjan DOLENŠEK,
Marko KENDA, Jože KOVAČ,
dr. Nike KRAJNC, Jože MORI

Tehnični urednik: Janez GRABEC
Oblikovanje, grafična priprava:
Kmetijska založba, d.o.o.
Naklada: 5 000 izvodov

Naslov uredništva:
GOZD in obnovljivi viri,
Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: (02) 88 56 700
e-pošta: kmetovalec@km-z.si,
http: www.kmetovalec.com

Naročnine in oglasno trženje:
KMETIJSKA ZALOŽBA, d.o.o.
Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: 05 90 10 576
e-pošta: oglasi@km-z.si

Cena posamezne številke: 7,50 €
Letna naročnina (4 št.): 30 €
9,5 % DDV je vključen v ceno

Izdaja je namenjena naročnikom.

Fotografija na naslovnici: Marjan Dolenšek